

aki halandó, de sorsát vállalja, tőle Priamosig, aki sorsát nem vállalja, de túri, de ez még mindig nem a mélypont — tőle kerülünk az asszonyokig, akik bármilyen tehetetlenek is, tünni sem akarják. Ők nem engedik át magukat annyira a személyüktől független indulatoknak, görcsösebben akarnak azonosnak maradni önmagukkal, a tanácsadó istenséggel szemben gyanakvóbbak — láttuk Helené-kabénál és láthatjuk az Odysseiában Pénélopénál — nem szívesen viselkednek csak edényképpen tartalomként befogadva az isteneket: nem azért mert esendőbbek emberiek, mint a hősök, hanem azért, mert ők maguk amúgyis közelebb állnak az istenségekhez. Mindegyikük, a legegyszerűbb is őriz magában valami Helené-természetet, valamit abból, ami Helené: gondoskodó és varázssitalkeverő, biztonságot és bizonytalanságot ajándékozó, macskaegérjátékot űző. A sors szeszélyeivel egyenrangú ellenfélként állhat szembe. Hektórt az asszonyok siratják, s ők immár minden általános érvényű bölcseskedést elhagyva, meghatóan és tragikusan, csak személyes zokogással.

DEVECSERI GÁBOR

SZORONGÁS.

*Szijas csapások ébresztik,
fején a fény eső virág,
a hullámos hegy élére
kitűzi kinja zászlaját
s küllős-sugárú szép ágyán
szakadt inakkal elterül.*

*Sarkos, verődő sziklákon
ijedten futkos ős jele.
Megáll, továbbmegy irtózva,
szívére jajgatás zuhan.
Barlangok odvas öbléből
dögök bűzét eresztgeti.*

*Parázs csirázik útjára,
fészek-melegbe lép, ha lép.
Remegve bújnak emlőhöz
a védtelen kis-állatok,
csukódó arcuk árkába
szelid fél-álmom ágyazik.*

Lehull a kerge vágyódás.
folyondár folyja-kússza be.
Nyugtot talál a kóborló:
botlásait feledheti,
s a változékony fény-árnyat
cseréli mint ruhát a lány.

A rözse-láng beszédén túl
megérti már a szük-szavút,
megérti már a mennydörgés
fölé-borult habos dühét
s derengő mámor indázza
ragyogva mint arany-fonál.

De borzadása föltámad,
kígyó rekeszti lábait,
csontvázak őrzik álmát is,
hiába néz szökő-helyet
s a gömbölyű vidék hátán
sündisznó-bőrt növeszt a tél.

Ó, ráijeszt a morgó ég:
villámaival üldözi,
játéka régi völgyében
kezéhez törmelék tapad.
tíz ujja rosta-résén át
gyér kincse mind a földre hull.

A homlokára jég-pánt nő,
fogak zörgése kergeti,
sírása füst és úszó köd,
kinyílik két okos szeme
s a lengő semmi gödrében
pihen rezegve mint a nyíl.

CSORBA GYÖZÖ